

Keskraamatukogu sai Euroopa kodaniku auhinna

Möödunud aasta Euroopa kodaniku auhinna pälvis Tallinna keskraamatukogu ettevõtmine «Loeme ette», eriolukorra ajal pakuti niimoodi tuge kodukontoris töötavatele lapsevanematele. Euroopa kodaniku auhind on Euroopa Parlamendi tunnustus kodanike vastastikuse arusaamise ja ühiskonna sidususe edendajatele. Keskraamatukogu raamatukoguhoidjad on alates märtsist lastele telefoni teel ja veebisildade vahendusel raamatuid ette lugenud, et vanemad saaks kodukontoris hinge tõmmata ja laste vaba aeg oleks looval viisil sisustatud.

Vanalinna aitab uuendada tasuta audiogiid

Firmade Kapitel ja Merko eestvedamisel valgustati vanalinnas 40 ajalooliselt olulist objekti, sh Paks Margareeta, Patkuli trepid, Kiek in de Kök ja Piikk Hermann. Nüüdseks on valgusradade külastajatele loodud ka tasuta kaardirakendus ja audiogiid, et objektide ajaloo lähemalt tutvuda.

Uue valguslahenduse eesmärk on tuua esile Tallinna vanalinna ilu ning muuta see atraktiivsemaks. Audiogiidiga valgusrajad on avatud kogu aeg ja kõigile. Tegemist on ühe suurima erakapitali panusega Tallinna avalikku linnaruumi.

Tule vabaõhumuuseumisse saanisõidule!

Eesti Vabaõhumuuseum ootab nii suuri kui ka väikesed külastajaid! Teid ootab seikluslik orienteerumismäng, kelgumägi, tõukekelgu laenutus jpm, hobused Amoros ja Elbrus viivad huvilisi saanisõidule.

Vabaõhumuuseumis on piisavalt ruumi, et hoida disantsi ja veeta perega mõnus päev värskes õhus. Muuseum on avatud T-P kella 10-17, muuseumi pargis saab jalutada kella 19-ni. Vaata infot www.evm.ee

ARSTIABITA EI JÄÄ: Kiin kummitavad mitmed kroo

79-aastane Evald Haviko, kes on tulnud Nõmme tervisekeskusesse Lasnamäelt, on arstile juba vana tuttav – selgi korral teevad mehele muret valutavad jalad. Evald on elanikeregistris küll Tallinnas, kuid tema kodu asub Lätimaal Ogres. Pärast abikaasa surma leidis mees uue elukaaslase, kelle juures Lasnamäel nüüd elatakse. Lennukimehaaniku kutsega Haviko kurdab, et tööd pole Eestis lihtne leida, ja seetõttu pole tal ka siinset ravigi kindlustust, olgugi pensioniiga juba ammu käes.

Krista Kiin
krista.kiin@tallinnlv.ee

Nõmme tervisekeskusesse võivad Tallinna ravikindlustamata isikud pöörduda esmaspäeviti ja neljapäeviti, vastuvõtt kestab korraga neli tundi. Kirurg võtab samas vastu neljapäeviti. Ravikindlustamata inimeste üldarstina töötava dr Jelena Agudina hinnangul on seda piisavalt. «Tänaseks on kirjas mõned patsiendid, aga esmaspäeval ei tulnud ega helistanud peaaegu mitte keegi,» põhjendas arst.

Vajadusel antakse ka ravimid kaasa

«Enim tullakse külmetushaigustega: köha, nohu, palavikud ja kõik respiratoorsed sümptomid,» loetles Agudina. «Ravikindlustamata inimeste teine suurem mure on kroonilised haigused: kõrgvererõhutõbi ehk hüpertoonia ja suhkrutõbi. Mõnel juhul aga liigestest alkoholitavitamisest tulenevad maksahaigused, gastriidid ja pankreatiidid. Sageli kohtab puudulikkust hügieenist tekkinud probleeme nagu nahaparasitidid, iseäranis sügelised.»

Viimaste vastu on dr Agudinal ravimikapis terve karp medikamente, mida patsientidele kaasa antakse.

Harvem tullakse jäsmevalude, ainevahetushäirete, podagra või süva-veenitrombooside kaebustega. «Krooniliste haigustega patsiendid sageli ka helistavad ja pikendavad retsepti; poole aasta jooksul kutsun neid järelkontrolli, et teha vereanalüüs ja vajadusel ka röntgenipilt, et võrrelda haiguse dünaamikat,» jätkas Agudina. «Vereanalüüsid ja röntgeni saab meie juures koheselt teha ja selle eest maksab linn.»

Vältimatut abi vajavad haiged suunatakse analüüside või kaebuste alusel polikliinikust edasi EMO-sse. Edasine ravi eriarstide juures on juba tasu eest. «Sel juhul me rõhutame patsientide-

le haigekassa kindlustuse vormistamise olulisust,» mainis dr Agudina.

Miks üldse tekib olukord, et inimestel puudub ravikindlustus ja kes on need n-ö lindpriid? «Enamus patsientidest töötab – võib-olla mitteametlikult, samuti välismaal, näiteks Soomes,» nentis dr Agudina. «Kui inimene töötab, hoolitseb ta rohkem oma tervise eest. Mõistagi käib vastuvõtul ka alkoholiprobleemidega ja hüposotsiaalseid inimesi. Patsientidele, kel pole võimalust ravimeid välja osta – ravikindlustamata inimestel tuleb apteegis maksta ju täishind –, anname me mõnikord kaasa antibiootikume, vererõhuväimeid ja salve. Inimestel, kes töötavad – ja neid on enamus –, on siiski võimalik ravimid täishinnaga välja osta, seda enam, et arstiteenuse saavad nad ju tasuta. On suur asi, et linn võimaldab ravikindlustamata inimestele üldarstiabi, sealjuures on vereanalüüside võimalused piiramatud, mitte nagu perearstidel.»

Lindpriid eelistavad vabadust

Stationsaarset järelravi osutatakse ravikindlustamata inimestele Kallavere haiglas. Sealne ravijuht dr Rita Vissak nentis, et kui 2019. aastal oli haiglaravil 56 inimest, siis 2020. aastal langes see arv 39-ni. «Peaaegu 30%-lise languse üheks põhjuseks meie sotsiaaltöötajate tublit tegevust igasuguste dokumentide vormistamisel,» märkis dr Vissak. «Võib ju mitmekülgseid teenuseid pakkuda ja kõigiti aidata, kuid eluheitdikute probleem jääb kasvõi väikesel määral ikka alles – sama võime näha muudes maades. Teinekord on ravikindlustamata isikutel konkreetsed nõudmised – nad jäätavad poolluuku töövõimekaotuse protsendi vormistamise, mida on alustatud haiglas, või ei tahagi minna püsielukohta sotsiaalmajutusüksuses. Viimastes kehtivad ju teatud reeglid, näiteks ei saa seal juua, kuid alkohoolikutel on see esmavajadus. Ka on nn lindpriid harjunud vaba-

Vereanalüüside ja röntgeni eest maksab linn.

Pensionär Evald Haviko on dr Jelena Agudina juures Nõmme tervisekeskuses juba gularne patsient. Seegi kord teevad mehele muret valutavad jalad. «Kutsun kr te tööbedega inimesi ikka järelkontrolli, et haiguse kulgu jälgida,» märkis dr Aguc

Tallinna elanikud pääsevad üldarsti juurde tasuta

Abilinnapea Betina Beškina

Kui haiguste ravimisega ei tegelda, võivad need tihtilugu krooniliseks muutuda, mõjudes sedapuhku tervisele hoopiski laastavamalt. Seepärast ei jäta Tallinna linn hätta ka ravikindlustamata elanikke – ambulatoorse abi korraldab AS Lääne-Tallinna Keskhaigla ja stationsaarset abi saab Kallavere haiglast, mis asub Maardus. Lisaks pakub meditsiiniabi Tallinna sotsiaalkeskuse varjupaik aadressil Kauge 4. Kõikidele Tallinna elanike registrisse kantud inimestele on üldarsti ja kirurgiline ambulatoorne vastuvõtt tasuta. Enne üldarsti ja kirurgi vastuvõtule minekut peab end registreerima ning vastuvõtule tuleb kaasa võtta isikut tõendav dokument.

2020. aastal aitas Tallinn 642 ravikindlustamatut. Tegemist on arvestatav numbriga ja siinkohal julgustan kõik linlasi terviseurede korral alati arsi poole pöörduma.

dusega teha mida tahavad. Sellised muretud elavad sõna otseses mõttes päev korraga.»

Ravikindlustamata isikute haiglas sattumise peamiseks probleemiks nimetas dr Vissak alkohoolism. Vähem kohtab töötuid, kes on unustanud end regulaarselt näitamas käia ja kaotavad niiviisi ravikindlustuse. «Võib julgelt öelda, et pooled neist, kes meile tulevad, on kroonilised alkohoolikud ja sotsiaalsed isikud, kelle elustiil põhjustab eeskätt maksahaigusi. Tihti juhtub sellistel inimestel ka traumad. Ka külmumisi on talvisel perioodil või varakevadel ol-

nud, sest püsielukohta neil inimestel ju pole. Küllalt tõiseid ajukahjustusi on esinenud kukkumiste tagajärjel, ja mõistagi luumurde, pneumooniat ja aneemiat. Haavandid jalgadel, kus verevarustus üldse on kehvem. Kui hügieeniharjumusi ka ei ole, siis loomulikult vaevused ei parane ja see võtab haiglas tükk aega.»

Vissak lisas, et kui krooniliste haigustega inimene pärast haiglast väljakirjutamist ravimeid ei osta ja ei tarvita, satub ta sama murega – nagu näiteks südamepuudulikkus – paraku uues-